

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

مقطع کارشناسی ارشد

رشته زبان و ادبیات فارسی

گرایش: ادبیات پایداری

(بلاننگری شده)

گروه زبان و ادبیات

کمیته برنامه ریزی زبان و ادبیات فارسی

مصوبه هشتصد و بیست و هفتمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۹۲/۲/۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش: ادبیات پایداری

گروه: زبان و ادبیات

کمیته تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: ادبیات پایداری

مقطع: کارشناسی ارشد

کد رشته:

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۹۲/۲/۱، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری به شرح زیر تصویب کرد:

الف) برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ب) این برنامه از تاریخ ۹۲/۲/۱ جایگزین برنامه مقطع کارشناسی ارشد، زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات مقاومت مصوب ششصد و ششمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۸۵/۹/۱۱ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم‌الاجراء است.

ج) برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره هشتصد و بیست و هفتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۲/۲/۱ درخصوص، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری:

۱. برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری که از طرف

گروه زبان و ادبیات فارسی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری رئیس

رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

دانشگاه شهید باهنر کرمان

مشخصات کلی ، برنامه درسی و
سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد
در رشته : زبان و ادبیات فارسی

با گرایش :
۱- ادبیات مقاومت

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۷ مورخ ۸۶/۸/۸ شورای دانشگاه

این برنامه بر اساس مصوبه جلسه شماره ۶۰۶ مورخ ۸۵/۹/۱۱ شورای عالی برنامه ریزی
صنعی بر ضرورت ایجاد رشته ادبیات مقاومت در دانشگاه شهید باهنر کرمان و مطابق مواد
این نامه واگذاری اختیار برنامه ریزی درسی به دانشگاهها توسط اعضای هیأت علمی گروه
زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی تهیه و تنظیم و در جلسه شماره ۷
مورخ ۸۶/۸/۸ شورای دانشگاه به تصویب رسید .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش: ادبیات پایداری

گروه: زبان و ادبیات

کمیته تخصصی: زبان و ادبیات فارسی

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: ادبیات پایداری

مقطع: کارشناسی ارشد

کد رشته:

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتصد و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۹۲/۲/۱، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه ، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجراء است:

الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۲/۲/۱ جایگزین برنامه مقطع کارشناسی ارشد ، زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات مقاومت مصوب ششصد و ششمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۸۵/۹/۱۱ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند، لازم‌الاجراء است.

ماده ۳: ، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رای صادره هشتصد و بیست و هفتمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۲/۲/۱ درخصوص ، برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری:

۱. برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری که از طرف گروه زبان و ادبیات فارسی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجراء است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

حسین نادری مفیش

رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

سعید قدیمی

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

مقدمه

ادبیات پایداری در ادبیات ملل گوناگون، اکنون یک رشته یا حوزه مطالعاتی خاص محسوب می‌شود و از همین رو در دانشگاهها و مراکز علمی و تحقیقاتی بعضی از کشورها، به‌طور مستقل مورد بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد. این شاخه ادبی در ادبیات فارسی نیز سابقه طولانی دارد و آموزش و مطالعه آن دست کم در حد یک گرایش مستقل تحصیلی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاهها و مراکز علمی و آموزشی کشور باید مورد توجه و مطالعه قرار گیرد. ادبیات پایداری خاصه در دوران معاصر و با پیروزی انقلاب اسلامی، اهمیت و اعتبار زیادی پیدا کرد و آثار متنوع و متعددی در این حوزه پدید آمد که مجموعه این آثار، میراث ارزشمندی را در حوزه زبان و ادبیات فارسی فراهم آورده است. این تألیفات و آفرینشهای ادبی از جهت شمار و کیفیت چندان غنی و پرمایه است که ضرورت دارد به صورت تخصصی در دانشگاههای کشور در کانون مطالعه، بررسی و تحلیل قرار گیرد.

اهداف و ضرورتها

بقای هر انسان یا هر ملت و کشوری، مبتنی بر چگونگی پایداری آن شخص یا ملت یا کشور، در برابر ناملایمات و تهاجم های گوناگون طبیعی و انسانی است. ملت ایران نیز که از پرسابقه ترین ملل فرهنگ‌محور و متمدن جهان به شمار می‌آید، همواره به دلیل موقعیت جغرافیایی خود، در معرض تاخت و تاز اقوام مهاجم و قدرتمندان سلطه‌جو قرار گرفته و تلخی تسلط عوامل زورگو و مستبد را تجربه و

تحمل کرده است اما همیشه مردانه در برابر آنها ایستاده و به روشهای گوناگون از منافع خود دفاع کرده است تا همچنان بتواند بر فراز قله سرافرازی و سربلندی بایستد. شاعران و سخنوران این ملت نیز - اعم از عامی و نامی - شرح این ناملازمات و دلاوریها را ثبت و جاویدان کرده‌اند؛ و هرگاه هم که امکان نیافته‌اند با مبارزه مسلحانه و عملیات رزمی در برابر زورگویی‌های عوامل خارجی و داخلی بایستند، کوشیده‌اند با نیروی تدبیر و زبان طنز، یا باتبیین اندیشه درست، و گفتار و رفتار نیک، و تبلیغ و ترویج روش زندگی سالم، به شکستن قالبهای اجتماعی و فکری عوامل سلطه، و به سخره گرفتن شئون طبقاتی زراندوزان، و تحقیر زیاده خواهی دنیا طلبان پردازند و با برداشتن صورتکهای ریا و نیرنگ از چهره آنان، خداوندان مرکز نورانی برپا سازند و از فشار ایشان بر مستضعفان بکاهند.

مطالعه و تحقیق در این زمینه، در واقع حرکت در مسیر شناختن بخشی از شاخصه های هویت ملی و کشف گنجینه ها و سرمایه های غنی ملی و انسانی مندرج در ادب فارسی است که در لابه لای متون ادب فارسی اعم از ادبیات شفاهی و اسطوره ای قدیم تا آثار فاخر منظوم و مثنوی ادبی دوره کلاسیک، و ادبیات انقلابی معاصر، و حتی ادبیات مردمی امروز، مندرج است. بنابراین شناخت و مطالعه این حوزه خاص، نه تنها به شناخت علمی تر بخشی از میراث ادبی و فرهنگی ما می‌انجامد بلکه زمینه را برای عرضه آن به مردم جهان و بررسی تطبیقی با ادبیات سایر ملل فراهم می‌آورد. این کار می‌تواند به نسل امروز و نسلهای آینده برای پایداری در مقابل ناملازمات و حفظ کیان انسانی خویش، کمک کند. اهمیت این گرایش بویژه از آن جهت بیشتر می‌شود که در روزگار معاصر، مقاومت مردم ایران در برابر سلطه پادشاهان و مستبدان فردگرا و خودمحور به پیروزی انقلاب اسلامی انجامیده و به حکومت پادشاهان و سلطه فردی خودکامگان در ایران مهر پایان زده است و با پایداری و مقاومت جانانه در برابر تمام قدرتهای زیاده‌خواه

منطقه‌ای و جهانی، اعم از شرقی و غربی، با سرافرازی و سربلندی ایستاده و شرح این سختی‌ها و دلاوری‌ها را در آثار ادبی خود بازتاب داده و زیر شاخه‌های درخشانی همچون ادبیات انقلاب اسلامی و ادبیات دفاع مقدس را به وجود آورده است که در کنار سایر زیر شاخه‌های ادب مقاومت، در تعامل با ادبیات بیداری و پایداری سایر ملل جهان، بخصوص جهان اسلام قرار گرفته است. بنابر این ایجاد این گرایش در دوره تحصیلات تکمیلی رشته زبان و ادبیات فارسی به منظور مطالعه، تحقیق، بحث و بررسی علمی در دانشگاهها و تبیین اصول و تحلیل متون آن، و همچنین الگو سازی در این زمینه یک ضرورت اجتناب ناپذیر است.

جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد
رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات پایداری

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	ملاحظات
۱	درسهای جبرانی	۶	۶ واحد (یا بیشتر بر اساس قوانین وزارت علوم) از بین درسهای جبرانی این برنامه یا درسهای جبرانی سایر گرایشهای رشته زبان و ادبیات فارسی یا برنامه کارشناسی رشته مذکور به انتخاب گروه
۲	درسهای پایه	۱۲	
۳	درسهای تخصصی	۱۰	
۴	درسهای اختیاری	۴	گذراندن ۴ واحد از بین درسهای اختیاری این برنامه به انتخاب گروه
۵	پایان نامه	۶	

۱. درسهای جبرانی

در صورت تشخیص گروه گذراندن ۶ واحد (یا بیشتر بر اساس قوانین وزارت علوم) از بین درسهای جدول زیر، یا درسهای جبرانی سایر گرایشهای رشته زبان و ادبیات فارسی، یا از بین درسهای دوره کارشناسی رشته مذکور

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	ادبیات حماسی	۲	۳۲		۳۲	
۲	مبانی و شیوه‌های سبک‌شناسی آثار ادبی	۲	۳۲		۳۲	
۳	جامعه‌شناسی ادبیات	۲	۳۲		۳۲	
	جمع	۶	۹۶		۹۶	

۲. درسهای پایه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	تطور متون شعر فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۲	تطور متون نثر فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۳	ساخت دستوری زبان فارسی	۲	۳۲		۳۲	
۴	نظریه‌ها و نقد ادبی	۲	۳۲		۳۲	
۵	بلاغت کاربردی	۲	۳۲		۳۲	
۶	متون نظم و نثر عربی	۲	۳۲		۳۲	
	جمع	۱۲	۳۸۴		۳۸۴	

۳. درسهای تخصصی

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	مبانی ادبیات پایداری	۲	۳۲		۳۲	
۲	تحلیل متون نظم پایداری	۲	۳۲		۳۲	مبانی ادبیات پایداری
۳	تحلیل متون نثر پایداری	۲	۳۲		۳۲	مبانی ادبیات پایداری
۴	تاریخ تحلیلی ادبیات پایداری فارسی	۲	۳۲		۳۲	مبانی ادبیات پایداری
۵	مطالعات تطبیقی ادبیات پایداری ایران و جهان	۲	۳۲		۳۲	تاریخ تحلیلی ادبیات پایداری فارسی
	جمع	۱۰	۱۶۰		۱۶۰	

۴. درسهای اختیاری

گذراندن ۴ واحد درس از بین درسهای زیر به انتخاب گروه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	مرجع شناسی و روش تحقیق در ادبیات پایداری	۲	۳۲		۳۲	
۲	جغرافیای تاریخی ادبیات پایداری ایران	۲	۳۲		۳۲	
۳	تاریخ تحلیلی ادبیات معاصر(با تکیه بر ادبیات انقلاب اسلامی)	۲	۳۲		۳۲	
۴	حماسه‌های مذهبی و تاریخی	۲	۳۲		۳۲	
۵	شناخت ادبیات دفاع مقدس	۲	۳۲		۳۲	
۶	ادبیات نمایشی و ادبیات پایداری	۲	۳۲		۳۲	

۵. پایان‌نامه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	پایان‌نامه	۶				

